

**Βιβλιοθήκη &
Κέντρο Πληροφόρησης**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**Library &
Information Centre**

ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

Αναγνωριστικό τεκμηρίου / Document ID: **5027_41**

Ηλ. διεύθυνση τεκμηρίου / Document URL: **<http://digital.lib.auth.gr/record/139829>**

Το πρωτότυπο τεκμήριο αποτελεί τμήμα της συλλογής της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του ΑΠΘ.
Η παρούσα ψηφιακή αναπαράσταση του πρωτοτύπου διατίθεται χωρίς χρέωση, με άδεια
Creative Commons 'Αναφορά Δημιουργού-Παρόμοια Διανομή 4.0'.

The physical item is part of Aristotle University of Thessaloniki Library Collection.
This digital representation of the original is made available to the public, under the
Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

©2015 Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
©2015 Library and Information Centre, Aristotle University of Thessaloniki, Greece

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής
Ανάπτυξης

ψηφιακή **εΡΑ**άδα
Όλα είναι δυνατό
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
"Ψηφιακή Σύγκλιση"

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου "Δημιουργία Καινοτόμων Υπηρεσιών Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ"
που χρηματοδοτήθηκε από το Ε.Π. ΕΣΠΑ 2007-2013 - "Ψηφιακή Σύγκλιση". Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

(συνέχ. ἴδε τεύχ. 38).

2. Θρησκευτικοδιδασκτικὸν ἔπος.

Ἡσίδους. — Ὁ πρῶτος ποιητὴς ὁ μετὰ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐμφανιζόμενος εἶνε ὁ Ἡσίδοτος, περὶ οὗ σώζεται παρὰ Σουΐδα ἄρθρον τι (ἴδε Πανσ. Περιήγ. 9, 91), καὶ ὅστις ὀνομάζει ἑαυτὸν ἀμέσως ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Θεογονίας. Οὗτος εἶνε ὁ πατήρ τοῦ θρησκευτικοδιδασκτικοῦ ἔπους. Τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀγνοεῖται· τινὲς ἐκ τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ προσφωνήσεως «ἐργάζου, Πέρση, . . . δῖον γένος» εἵκασαν, ὅτι ὀνομάζετο Δῖος, ὡς καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἀποκαλεῖ αὐτόν. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Πυκτιμήδη, πιθανῶς διὰ τὸ μετὰ ταῦτα μεγαλεῖον τοῦ υἱοῦ τῆς. Αὐτὸς, ὅστις πιθανῶς ἔζη αἰῶνα μεθ' Ὀμηρον, ἐγένετο ποιμὴν καὶ γεωργὸς καὶ καυχᾶται ὅτι αἱ Μοῦσαι καθιέρωσαν αὐ-

τὸν ποιητὴν· διότι εὐροῦσαι αὐτὸν ἐν τινὶ κοιλάδι τοῦ Ἑλικῶνος ποιμαίνοντα πρόβατα ἐδίδαξαν τὴν ᾠδὴν. Ὁ δὲ πατήρ του, ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίας καταγόμενος, ἦτο ἔμπορος (κατ' ἄλλους ἔμως πιθανῶς καὶ οὗτος αὐτὸς) καὶ μετόκησεν εἰς Ἀσκραν τῆς Βοιωτίας κατ' αὐτὸν τὸν Ἡσίδοτον «Κύμην Αἰολίδα προλιπών» καὶ δὴ «πενίαν φεύγων», ὅπερ ἄλλοι ἄλλως ἐξηγοῦντες ἐξάγουσιν, ὅτι μετόκησεν ἐκεῖ ἕνεκα φόνου. Ὅπως δὲ ποτε ὁ Ἡσίδοτος διήνυσεν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ βίου αὐτοῦ ἐν Βοιωτίᾳ καὶ ἰδίως ἐν Ἀσκρα, ἥτις παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Ἑλικῶνος κειμένη, ἦτο κατὰ τὸν ποιητὴν «χεῖμα κακὴ, θέρει ἀργαλήη, οὐδέ ποτ' ἐσθλή.» Γνωστὸν ὅτι, ἐν τοῖς ποιητικοῖς ἀγῶσιν ἐν Βοιωτίᾳ νικήσας, ἔλαβε τρίποδα. Κατὰ τινας μὲν ἐφρονεῖτο ὁ Ἡσίδοτος ἐν Λοκροῖς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ ὑπὸ τῶν

υίων Μιλησίου τινὸς ἐν Οἰνῳῃ, ὑπο-
 πτευσάντων, ὅτι οὗτος εἶχεν ἀθεμί-
 πτους σχέσεις μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐ-
 τῶν, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν,
 ὁπόθεν θμῶς δελφίν τις ἔφερεν αὐτὸν
 εἰς τὴν παραλίαν, ὅτε ὁ λαὸς συνη-
 θροισμένος ὦν εἰς πανήγυριν τὸν ἔλα-
 βε καὶ τὸν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς, κα-
 τ' ἄλλους δὲ ἀπέθανεν ἐν Ὀρχομένῳ,
 ἐνθα καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἶδε τὸν τά-
 φον αὐτοῦ, ἐφ' οὗ ὁ Βοιωτὸς ἐπο-
 ποιὸς Χερσίας ἐπέγραψε τὸ γνωστὸν
 ἐπίγραμμα, τὸ ἀποκαλοῦν αὐτὸν σο-
 φώτατον πάντων τῶν ποιητῶν. ἄλ-
 λοι πάλιν ἰσχυρίζονται, ὅτι οἱ Ὀρχο-
 μένιοι μετεκομίσαντο βραδύτερον εἰς
 τὴν πόλιν αὐτῶν τὰ ὀστέα τοῦ ποιη-
 τοῦ. Οἱ φονεῖς αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ κυνὸς
 τοῦ ἰδίου γνωρισθέντες, κατὰ τινὰς
 μὲν ἐφονεύθησαν ὡσαύτως, κατ' ἄλ-
 λους δὲ πειρώμενοι νὰ φύγῳσιν ἐκε-
 ραυνῶθησαν ὑπὸ τοῦ Διός.

Παρατηρητέον, ὅτι ἐν Βοιωτίᾳ ἀ-
 νιφάνη ἤδη ἡ ποίησις, διότι ἐνταῦθα
 ἐγκατεστάθησαν Θεσσαλοὶ, ἀναχω-
 ρήσαντες ἐκ τῆς Πιερίας τῆς κοιτίδος
 τῆς ποιήσεως. Ὁ Ἡρόδοτος θεωρεῖ
 τὸν Ἡσίοδον ἀρχαιότερον τοῦ Ὀμή-
 ρου· ἀλλ' ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ
 ἀνευρίσκωμεν πολλὰ ἐκ τοῦ Ὀμήρου
 εἰλημμένα, τοῦθ' ὅπερ ἀποδείκνυσιν,
 ὅτι ἀναμφιβόλως ἔσχε πρὸ ὀφθαλμῶν
 τὴν Ἰλιάδα· ἀφ' ἐτέρου γινώσκει οὖ-
 τος τὸν Ἡριδανὸν καὶ Ἰστρον, περὶ
 ὧν παρ' Ὀμήρῳ οὐδὲν ἀπαντᾷ ἱ-
 χνους. Τὴν ὑπόθεσιν τῆς ποιήσεως αὐ-

τοῦ λαμβάνει ὁ Ἡσίοδος ἐκ τῶν ἀ-
 ναγκῶν τοῦ βίου πλήν τῆς «Θεογο-
 νίας», ἐν ᾗ ἤθελε νὰ συστηματοποι-
 ῇ τὸς περὶ θεῶν ἀρχαίους μύθους,
 τοὺς διαφόρους ἐν διαφόροις χώραις.

Τὰ εἰς τὸν Ἡσίοδον ἀποδιδόμενα
 ποιήματα εἶνε τὰ ἑξῆς:

α') Ἔργα καὶ ἡμέραι, ποίημα δι-
 δακτικὸν ἐξ 826 συγκεῖμενον στίχων
 καὶ οὕτως ὀνομασθὲν, διότι ἐν αὐτῷ
 γίνεταί λόγος περὶ τῆς καλλιεργείας
 τῶν ἀγρῶν καὶ ἀναφέρονται συνάμα
 αἱ ἡμέραι ἐν αἷς αὕτη δέον νὰ γίνη-
 ται (ἴδε Πaus. 9, 31). Τὸ ἔπος τοῦ-
 το ἀπευθύνει ὡς παραίνεσιν πρὸς τὸν
 ἀδελφὸν αὐτοῦ Πέρσην, ὅστις κατὰ
 τὴν διανομὴν τῆς πατρικῆς περιου-
 σίας δωρεδοκήσας τοὺς βασιλεῖς, εἴ-
 τινες ἦσαν καὶ δικασταί, ἔλαβε μεί-
 ζονα τοῦ Ἡσιόδου κληρὸν, καὶ οὐ
 μόνον ἔνεκα τῆς ὀκνηρίας του κατέ-
 φαγεν αὐτὸν ἐν βραχεῖ χρόνῳ, ἀλ-
 λά καὶ ἠπειλεῖ ὅπως ἐκ δευτέρου εἰς-
 ἀγάγῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς τὸ δι-
 καστήριον, ἵνα ἀφαρπάξῃ καὶ τὸ ὑ-
 πόλοιπον τῆς πατρικῆς περιουσίας.
 Ὁ Ἡσίοδος λοιπὸν διὰ τοῦ ποιήμα-
 τος τούτου ἀποτρέπων τὸν ἀδελφὸν
 αὐτοῦ τῆς τοιαύτης βουλῆς παραινεῖ
 ὅπως οὗτος ζητῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐν
 τῇ γεωργίᾳ, περὶ ἧς, ὡς καὶ περὶ
 ναυτιλίας, περὶ καλῆς οἰκονομίας καὶ
 ἀγωγῆς, σοφὰς ἐπιπροστίθῃσι διδα-
 σκαλίαις, παρενέζων ἐνίοτε γνωμικoὺς
 μύθους καὶ διαφόρους ἄλλας περιγρα-
 φάς. Τὸ ὅλον ἐκ δύο ἀπαρτιζόμενον

μερῶν ἀνάγεται εἰς δύο διαφόρους ἐποχὰς τοῦ βίου τοῦ ποιητοῦ· καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέρος μετὰ τὸ προοίμιον, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ τῆς ἑξιδος, πραγματεύεται (ἴδε στιχ. 763) περὶ αἰσίων καὶ ἀπαισίων ἡμερῶν ἐν εἴδει ἡμερολογίου καὶ διακρίνει χρυσοῦν, ἀργυροῦν καὶ σιδηροῦν αἰῶνα, τὸ δὲ δεύτερον ἀναφέρει περὶ γεωργίας· ἐν γένει ὅμως στερεῖται τὸ ὅλον αὐστηρὰς ἐνότητος. Ἐν τῷ στίχῳ 650 λέγει, ὅτι μόνον ἄπαξ ἐπλευσεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Οὐ μόνον δὲ ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Θεογονίᾳ πολλά εἰσιν αἱ διασκευαί, ἡ δὲ κριτικὴ παρ' οὐδενὶ ἄλλῳ εἰ μὴ παρ' Ἡσιόδῳ πρὸ πάντων ἴσταιται ἐπὶ ἀβάσιμου ἐδάφους.

β') Θεογονία, ποίημα ἐκ 1022 συγκείμενον στίχων, διαφέρει τῶν Ἔργων καὶ ἡμερῶν διὰ τὸ συχνάκις παθητικόν, τραγυ μάλιστα καὶ φαντασιώδες, πραγματεύεται δὲ τὴν γένεσιν τοῦ κόσμου καὶ τῶν θεῶν. Ἀρχεται διὰ προοιμίου ἕως 100 περιλαμβάνοντος στίχους καὶ ἐξυμνεῖ τὰς Μούσας τοῦ Ἑλικωνος (διότι αὗται ἦσαν διάφοροι ἢ αἱ τοῦ Ὀλύμπου). Πιθανῶς ὅμως συνέστη ἡ Θεογονία ἐκ δύο ὕμνων, ὧν ὁ μὲν ἐπραγματεύετο τὴν γένεσιν τοῦ Οὐρανοῦ (16—153), ὁ δὲ τὴν τοῦ Διὸς καὶ Κρόνου. Ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ εὐρίσκομεν θεοσοφίαν, ἥτοι θεολογικὴν φιλοσοφίαν· διότι ἐν αὐτῷ ὁ ποιητὴς τοὺς διαφόρους περὶ θεῶν μύθους πα-

ρὰ τῷ λαῷ συναγαγόν, καθυπέβαλεν εἰς φιλοσοφικὸν σύστημα, βαθυτέραν ἀποδιδούς αὐτοῖς ἔννοιαν. Ὡς ἀρχὴν θεωρεῖ τὸ χάος ἐν τῇ γενέσει τοῦ κόσμου καὶ τὴν φιλιαν ὡς πατέρα τῶν τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Οὐ μόνον τὸν Ἡσιόδον ἀλλὰ καὶ τὸν Ὀμηρον πικρῶς ἐμἐμφθησαν, ὅτι εἰ θεοὶ αὐτῶν πᾶν ποιοῦσιν, ὅτι φέρει ὄνειδος καὶ αἰσχύνην εἰς τοὺς ἀνθρώπους, πρὸς δὲ διότι ἀμφοτέροι ὡς πρὸς τὰς περὶ θεῶν θεωρίας τῶν ἐπὶ ταπεινῆς ἰστάμενοι θαυμίδος, ἐδέσποσαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῆς ἀρχαιότητος μέχρι τέλους. Καὶ παρ' Ἡσιόδῳ ἀπαντῶσιν ἐπεισόδια, ἀλλὰ ταῦτα οὐδὲν ἄλλο εἶνε· εἰμὴ ξηραὶ ἀφηγήσεις καὶ ἐπομένως πολὺ ἀπέχουσι τῶν παρ' Ὀμήρῳ· καθόλου δὲ εἰπεῖν ὁ μὲν Ὀμηρὸς ἀρηγεῖται θεῶς καὶ ἑξισίως, ὁ δὲ Ἡσιόδος γιγαντιαίως ἀλλ' οὐχὶ καὶ λαμπρῶς. Ἡ Θεογονία φέρει πλείους διασκευὰς ἢ τὰ Ἔργα καὶ αἱ ἡμέραι, ἰδίᾳ δὲ αὕτη εἶνε πεποιημένη κατὰ στροφάς, εἰ καὶ πάντα τὰ τοῦ Ἡσιόδου ποιήματα οὕτως εἶνε πεποιημένα· τοιαύτης ποιήσεως ἀπόπειρα εἶνε καὶ ὁ κατάλογος τῶν νηῶν ἐν τῇ Ἰλιάδι.

γ') Κατάλογος (γυναικῶν) καὶ Ἠοίαι. — Τὰ δύο ταῦτα ἔργα, ὧν τὸ μὲν ἐκ 3 συνέκειτο βιβλίων τὸ δὲ ἐκ 2 ἀπετέλεσαν βραδύτερον ἐν ὅλον, ἐκ τοῦ ὁποῖου ὅμως δὲν διεσώθησαν εἰ μὴ λείψανα ἐκ 200 στίχων ἐκ τοῦ Καταλόγου). Πραγματεύεται δὲ ἐν

αὐτοῖς ὁ ποιητὴς τὴν καταγωγὴν καὶ τὰς πράξεις περιφῆμων Δωρικῶν καὶ Αἰολικῶν ἡρωϊδῶν, αἵτινες ἐγένοντο τοιαῦται ἐκ τῆς συζευξείως μετ' ἀθανάτων θεῶν. Βέβαιον ὅμως θεωρεῖται, ὅτι τὰ ποιήματα ταῦτα δὲν ἀνήκουσι τῷ 'Ησιόδῳ, ἀλλ' ἄλλῳ τινὶ μεταγενεστέρῳ ποιητῇ· τὸν Κατάλογον (γυναικῶν) ἀνάγουσιν εἰς τὴν 40 'Ολυμπιάδα (600 π. Χ.). Σημειωτέον προσέτι, ὅτι ἡ λέξις 'Ηοῖαι προήλθεν ἐκ τοῦ, ἢ οἷη (= ἢ καθώς). Τοὺς πλείστους μύθους τῶν 'Επινικίων ἡρύσατο ὁ Πίνδαρος ἐκ τοῦ Καταλόγου γυναικῶν.

δ,) 'Ασπίς ('Ηρακλέους), ποίημα συγκείμενον ἐκ 480 στίχων καὶ πραγματευόμενον τὴν γέννησιν τοῦ 'Ηρακλέους καὶ 'Ιφικλέους καὶ τὸν ἀγῶνα τοῦ πρώτου μετὰ τοῦ Κύκνου, τοῦ ἀγρίου υἱοῦ τοῦ Ἄρεως. Τὸ προοίμιον ἐκ 52 συγκείμενον στίχων εἶνε εἰλημμένον ἐκ τοῦ ποιήματος «'Ηοῖαι», καὶ τὸ πλείστον μέρος τοῦ ποιήματος (στίχ. 139—320) περιέχει, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἀσπίδος τοῦ 'Αχιλλεύς παρ' Ὀμήρῳ, περιγραφὴν τῆς ἀσπίδος τοῦ 'Ηρακλέους, ἀλλ' ἢ 'Ὀπλοποιία παρ' Ὀμήρῳ εἶνε πλαστικωτέρα. Κατὰ τὸν Ὀδ. Μύλλερρον τὰ μὲν τῆς 'Αχιλλεῖου ἀσπίδος τορεύματα εἶνε ἰδανικὰ καὶ πλάσματα τῆς φαντασίας, τὰ δὲ τῆς ἀσπίδος τοῦ 'Ηρακλέους ἀληθῆ καὶ τοιαῦτα, ὅποια ἀπειργάζοντο τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ Ἕλληνες δημιουργοὶ ἐπὶ

χαλκοῦ ἢ ἄλλων μετάλλων. Τὴν 'Ασπίδα τοῦ 'Ηρακλέους, πραγματευομένην οὐ μόνον περὶ τῶν ἀγῶνων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς νίκης τοῦ 'Ηρακλέους κατὰ τοῦ Κύκνου παραβάλλουσι τινες πρὸς τὸ Ε', βιβλίον τῆς 'Ιλιάδος (Διομήδους ἀριστεία). Τὸ ποίημα τοῦτο χαρακτηρίζουσιν εὐστροφία καὶ δαψίλεια ἐκφράσεως ἀνευ τοῦ παθητικοῦ καὶ τοῦ τῆς ψυχῆς θάους.

Γνωστὸν ὅτι ὅπως ὑπῆρξαν Ὀμηρίδαι ἰδίαν ἔχοντες σχολὴν, οὕτως ἐσχημάτισαν καὶ οἱ 'Ησιόδαιοι ποιηταὶ σχολὴν ἰδίαν καὶ ἐπομένως ὁ ἀγὼν, περὶ οὗ ἀναφέρεται, ὅτι δῆθεν ἐγένετο μετὰξὺ Ὀμήρου καὶ 'Ησιόδου, ἀποδοτέος μᾶλλον εἰς δύο ποιητὰς τῶν σχολῶν τούτων. Ἐκ τῆς 'Ησιοδείου σχολῆς διεσώθησαν λείψανα, οἷα τὰ ἐξῆς: Αἰγίμιος, ποίημα πραγματευόμενον τὸν μετὰξὺ Λαπιθῶν καὶ κενταύρων ἀγῶνα. Κύηκος γάμος, ἐξ οὗ φαίνεται, ὅτι ὁ Κύηξ ἦτο βασιλεὺς τις, εἰς τοῦ ὁποῦ τὸν γάμον παρευρέθη ὁ 'Ηρακλῆς. Μελαμπόδεια, ποίημα ἐν τρισὶ βιβλίοις περιέχον τὰς μαντείας τοῦ ἐξ Ἀργούς Μελάμποδος καὶ τῆς Θηρεσίας καὶ λῖαν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς δεισιδαιμονίας τῶν Ἑλλήνων. Τὰ μάλιστα ὁμως ἀνεγινώσκετο ἕτερον ἔργον τῆς 'Ησιοδείου σχολῆς φέρον τὸν τίτλον «Ὑποθήκαι» ἢτοι συλλογὴ παραίνεσεων (ἴδε Κουϊντίλ. Ι, 1, 15) Ὁ Πεισίστρατος φαίνεται πρῶτος συλλέξας

καὶ τὰ τῆς Ἡσιοδείου σχολῆς ποιήματα. Περὶ τοῦ Ἡσιόδου ἔχομεν παρὰ μὲν τοῦ Πρόκλου καὶ Πλουτάρχου ὑπομνήματα, παρὰ δὲ τοῦ Τσέτσου (γραμματικοῦ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς) σχολία. Κατὰ δὲ τὰς μαρτυρίας τῶν Ἀλεξανδρινῶν ἡ σχολήθησαν περὶ τὸν ποιητὴν τοῦτον οἱ Νεοπλατωνικοὶ καὶ Στωϊκοί.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Δ. Η. Οἰκονομίδης.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΠΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙ- ΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΤΡΙΓΛΙΑΝ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΔΑ.

(Συνέχεια· ἴδε τεύχ. 40).

Χαίροντες λοιπὸν καὶ θλιβόμενοι διεπλέομεν τὸ βραχὺ ἀπὸ τῆς Τριγλίας ἡμᾶς χωρίζον πέλαγος, διακρίνοντες μακρὰν παραλίαν ἱκανῶς ὥρασαν καὶ θελκτικὴν. Συνηντήσαμεν ἑπαυλιν ἐν τινι τόπῳ Κατσί-κός-πετρα καλούμεν, ἥτις κεῖται μετὰ τοὺς λόφους γεγυμνωμένων μὲν δένδρων, παρεχόντων ὅμως καὶ θεῶν τινα εὐάρεστον διὰ τῆς λαμπρᾶς καὶ βαθείας χλόης, ἥτις αὐτοὺς πανταχόθεν σχεδὸν καλύπτει. Μετ' ὀλίγον ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Ποσειδεῖον (Μπόζμπούρου) λεγόμενον ἀκρωτήριον ὁπότε ἐφάνη μακρὰν ἢ Τριγλίαν. Ἐν τούτοις πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς αὐτὴν συνηντήσαμεν ἕτερον χωρίον Ἀρ-

μουτσῆ καλούμενον διὰ τὰ αὐτῶν πολλὰ παραγόμενα ἄπια, ἅτινα καὶ μεθ' ὧν τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἀγαθὰς συστάσεις, στερεοῦνται τῆς ἀξίας τῶν περιφήμων ἀπίων Ἀργυρουπόλεως· τοῦτο μόνον δ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ χωρίον τοῦτο λέγω, ὅτι κεῖται ἐπὶ λαμπρᾶς καταφύτου θέσεως, ἔχει δένδρα πυκνὰ καὶ ὑπερύψηλα, καὶ ἐξωτερικῶς ἐν γένει εὐάρεστον παρίστησι θεῶν. Μετὰ ἡμίσειαν ἀκριβῶς ὥραν ἡγκυροβολήσαμεν πρὸ τῆς Τριγλίας μετὰ πλοῦν περίπου πεντάωρον· δύο λέμβοι προσεγγίσαντες ἀπεβίβασαν ἡμᾶς εἰς τὴν ξηράν. Ὁ κατὰ πρῶτον εἰς Τριγλίαν πορευόμενος ἐκπλήττεται δλέπων περὶ τὴν παραλίαν συνηθροισμένους ὄλους σχεδὸν τοὺς κατοίκους μετὰ γυναικῶν καὶ παιδῶν· πολὺ δὲ μεγάλως ἐξεπλάγην ἐγὼ ἰδὼν ἐκτάκτως πολὺ πλῆθος λαοῦ, ὅπερ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦν ἄπειρον, διότι ἀνεμένετο ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης ὁ Ἀγίος Προύτης κ. Ναθαναὴλ πρῶτην τότε φοράν μέλλων νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Τριγλίαν. Ἐξεληθὼν τοῦ λέμβου μετὰ πολλῆς τῆς προθυμίας ὑποδεκτὸς ἐγενόμην ὑπὸ τοῦ φίλου, ὅφ' οὗ προσελήθην καὶ εἰς εὐ τὴν οἰκίαν κατέλυσαν.

Ἡ Τριγλία, κωμόπολις ὑπαγομένη τῇ Νομαρχίᾳ Προύτης, οὐδὲν θέλητρον παρουσιάζει ἐκ τῆς θαλάσσης ὁρωμένη, μάλιστα δὲ καὶ δὲν φαίνεται ἅπασα, ἀλλ' ὀλίγη μόνον αὐτῆς οἰκίαι. Ὅταν ὅμως ἀνέλθῃ τις

εις περίοπτον τι αὐτῆς μέρος Κορ-
 ροφωλῖά λεγόμενον, τότε ἐμφανί-
 ζεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἡ Τριγλία ὁμοί-
 αταις δεσποσύναις ἐκείναις τῶν κατοί-
 κων τῆς Ματζούκας, αἵτινες ὑπὸ παμ-
 πάλαια ἐνδύματα πολλάκις κρύπτου-
 σιν ἐξαισίαν καλλονήν. Αἱ μὲν οἰκίαι
 αὐτῆς οὐδεμίαν σχεδὸν παρουσιάζου-
 σιν εὐάρεστον θέαν, ὡς τὰ πολλὰ ἡ-
 ρειπωμένα καὶ παμπάλαια εἶναι· ἀλ-
 λ' ἡ ἐν μέσῳ χαριέντων καὶ θελκτικῶν
 λόφων θέσις αὐτῆς, τὸ λαμπρὸν αὐ-
 τῆς κλίμα, τὰ διαυγῆ καὶ γλυκέα ὕ-
 δατα καὶ πολλὰ ἄλλα φυσικὰ καλ-
 λοναί· καθιστῶσιν αὐτὴν τερπνότατον
 τοῦ θέρους ἐξοχικὸν ἐνδιαίτημα. Αἱ
 σχολαὶ ἐξ ὅλων τῶν οἰκημάτων πα-
 ρουσιάζουσι κατὰ τοῦτο ἐξαίρεσιν τι-
 να, ἐν θέσει λαμπρᾷ καὶ καλῶς ἐ-
 κτισμένοι οὔται. Καὶ αἱ ἄλλαι δὲ δη-
 μόσαι οἰκοδομαὶ οὐδεμίαν ἔχουσιν ἀρ-
 χιτεκτονικὴν σημασίαν· πλὴν τῶν
 ἐκκλησιῶν, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων,
 καλῶς ὠκοδομημένων, ὧν ἐν μιᾷ μὲν
 σώζεται καὶ κίων τις ἔχων ἀρχαιο-
 λογικὴν οὐκ οἶδ' ὅσην σημασίαν, ἐν
 ἄλλῃ δὲ τινὶ εἰκὼν ψηφωτῇ τῆς Θεο-
 τόκου μεγάλης ἰσως Ἀσίας· ἐλησμό-
 νησα ὅμως ν' ἀναφέρω καὶ τὸ οἰκοδό-
 μημα τοῦ bon-marché, ὅπερ οὐ μόνον
 κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν οὐδαμῶς ἐστὶν
 ἄξιόν τι λόγου οἰκοδόμημα, ἀλλὰ καὶ
 τὸ ἐσωτερικὸν οὐδὲν ἄλλο περιέχει ἢ
 κουρεῖον· καὶ ὅμως λέγεται ὅτι ἐγένε-
 το κατὰ μίμησιν τοῦ ἐν Κωνσταν-
 τίνουπόλει bon-marché! Ἡ κωμωπός-

λις περὶ τὰς 800 περιλαμβάνουσα οἰ-
 κίας διαιρεῖται διὰ τινος ἡρέμα καὶ ἡ-
 σύγως ῥέντος ῥύακος εἰς δύο μέρη·
 τὰ περὶ τὰς ὄχθας τοῦ ῥύακος τού-
 του κείμενα οἰκήματα ὑπόκεινται εἰς
 τὰς κατὰ τὰς ὄχθας ἐνίοτε συμβαι-
 νούσας οὐκ εὐκαταφρονήτους τοῦ ῥύ-
 ακος πλημμύρας. Κυριώτερα προϊόν-
 τα αὐτῆς εἶνε ἔλαιαι, ἔλαιον, πρὸς οὗ
 τὴν κατασκευὴν εὐρίσκονται ἐν τῇ
 κωμοπόλει καὶ ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἄλλα
 πρὸς χρῆσιν ἰδίως τῶν κατοίκων πα-
 ράγονται ὀπωρικὰ καὶ γεννήματα.
 Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραλίπω καὶ ὅπερ
 ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ὄνομα τῆς κωμο-
 πόλεως ἔμαθον. Λέγεται ὀηλονότι ὅτι
 ἐκλήθη Τριγλία ἐκ τινος εἰδους ἰ-
 χθύων ἐνταῦθα ἀλιευομένων καὶ Τρίλ-
 λια ὀνομαζομένων.

Περὶ τῶν κατοίκων προκειμένου κα-
 θόλου μὲν ἔχομεν νὰ εἰπώμεν πολλὰ
 λίαν εὐάρεστα. Εἶνε πάντες ἐργατι-
 κώτατοι, φιλόξενοι, φιλόμουσοι δια-
 τηροῦντες σχολεῖα εἰς ἱκανῶς ἀνθοῦ-
 σαν κατάστασιν. Οἱ πλεῖστοι ἔχουσιν
 εἰσέτι ζῶσαν καὶ ἐνεργὸν τὴν εἰς Χρι-
 στὸν πίστιν, παρ' ὀλίγοις δὲ σχετικῶς
 διεισέδυσεν ὁ ἱὸς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πι-
 θηκισμοῦ. Ἄν καὶ ἐν συνόλῳ οὕτως
 εὐάρεστος ἡ τῆς Ἑλληνικῆς ταύτης
 κωμοπόλεως κατάστασις, ἐν τούτοις
 ὀλίγοι τινὲς ὑπὸ τοῦ πλούτου περυσ-
 σιωμένοι, διαταράττουσιν ἐνίοτε τὰ
 τῆς κοινότητος, ἐπιδεικνύοντες μὲν
 πως φιλομουσίαν καὶ φανακίζοντες
 τοὺς ἀπλουστεροὺς, ἀλλ' ἡ φιλομου-

σία αὐτῇ ἐλατήριον ἔχει οὐχὶ τὴν ἀνατροφὴν καὶ παίδευσιν τῶν τέκνων τῆς πατρίδος, ἀλλὰ πάθη προσωπικά, ἅτινα ζητοῦσι νὰ κορέσωσιν ἔφοροι γινόμενοι καὶ πρόκριτοι τῆς πόλεως· τότε δ' ὑπ' αὐτῶν ὡς τὰ πολλὰ διενεργουμένη παρατηρεῖται διχόνοια μεγάλη καὶ κομματισμοὶ πολλοί, ὧν ἔρμαιον γίνονται καὶ τὰ σχολεῖα. Ἡ φιλοδοξία καὶ τὸ φιλέκδικον ἅπερ ἐπικρατοῦσι παρὰ τοῖς κομματάρχαις τούτοις, ὑποδοθηθούμενα ὑπὸ τοῦ πλούτου, καταπνίγουσι καὶ τὰς εὐαριθμούς φωνὰς τῶν πεπαιδευμένων καὶ τῶν ὀρθῶς καὶ συνετῶς φρονούντων κατοίκων τῆς Τριγλίας, οἵτινες δυστυχῶς εἶνε ὀλίγοι. Ἰσως ταῦτα θεωρηθῶσιν ὑπὸ τινων καὶ μάλιστα παρασίτων τῶν ὀλίγων τούτων πλουσιῶν, ὑπερβολικά καὶ ἀπίθανα· ἀλλ' εἰς τούτους ἀπαντῶν λέγω ὅτι καὶ εὐχομαι ἐξ ὅλης καρδίας ν' ἀπατώμαι, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ πραγματικότης εἶνε ὅτι οἱ ὀλίγοι οὗτοι ἐνίοτε ταραττοῦσι τὴν κοινότητα καὶ βλάπτουσι διὰ τῆς διαγωγῆς των τὰ σχολεῖα. Διατί νὰ γίνωνται τὰ σχολεῖα ἔρμαιον τῶν κομματικῶν παθῶν καὶ τῶν προσωπικῶν συμπαθειῶν; διατί νὰ παρασύρῃται ἐνίοτε ὁλόκληρος κοινότης εἰς τὰ σχέδια τῶν ἀλληλομαχοῦντων τούτων ἀνθρώπων; διατί νὰ μὴ φροντίζωσιν οἱ πάντες ὁμοῦ ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ νὰ καταρτίσωσι τὴν τε ἐφορίαν καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν σχολείων ἐξ ἀτόμων ἐξειδικιασμένης πείρας,

ἱκανότητος, ἠθικῆς; Ἡ σχολή, τὸ θεῖον τοῦτο καθίδρυμα, ἐν ᾧ πρόκειται νὰ ἐκπαιδεύηται καὶ νὰ διαπλάσσηται τρυφερὰ καὶ ἀθῶα νεότης, πρέπει ἀείποτε νὰ στέκη ὑπεράνω τῶν κομματικῶν παθῶν, καὶ ἐνώπιον ταύτης ὀρεῖται καὶ ὁ θρασύτερος τῶν κομματάρχων νὰ τρέμη, διότι εἶνε ἱερά. Ἐκ τῆς τρυφερᾶς ἐκείνης νεολαίας, περὶ ἧς ἐπιμελοῦνται μὲν οἱ ἔφοροι καταβάλλουσι δ' ἀπύτους πόνους οἱ διδάσκαλοι, ἐκ τῆς τρυφερᾶς ἐκείνης νεολαίας ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τῆς πατρίδος· ἐκ τῆς τρυφερᾶς ἐκείνης νεολαίας ἐκάστη πατὴρ ἀναμένει τέκνα συνετὰ καὶ τίμια ὡς κόσμον αὐτῆς καὶ ἐγκαλλώπισμα. Καὶ ἔμως πόσων ὀλίγων λαμβάνονται ὑπ' ὄψεϊ ταῦτα ὑπὸ τῶν ὀλίγων τούτων ἐν Τριγλίᾳ ἰσχυόντων, ὡς καὶ πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ. Πολλάκις ἰδιωτικὰ συμφέροντα, προσωπικὴ συμπάθεια καὶ ἄλλα τοιαῦτα χειροτονοῦσιν τὸν τε ἔφορον καὶ τὸν διδάσκαλον, ἀδιάφορον ἂν ὁ μέλλων νὰ ἐφορεύῃ ἢ νὰ διδάσκη εἶνε ἀξίος ἢ μὴ. Ἡ ἀγάπη καὶ ὁμόνοια πρέπει νὰ βασιλεύῃ πανταχοῦ ἐν ταῖς καρδίαις πάντων περὶ κοινωτικῶν καὶ σχολικῶν προκειμένου πραγμάτων, πάθη δὲ προσωπικά, συμπάθειαι καὶ τὰ τοιαῦτα ὀρεῖλουσι νὰ κατευναζῶνται καὶ νὰ σιγῶσιν. Ἡ πόλις σύσσωμος ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος πρέπει νὰ ἐκλέγῃ ὡς ἰθὺντορας τῶν κοινωτικῶν τοὺς ἀξίους, ἐναρέτους καὶ ῥέκτας ἐκ τῶν πολιτῶν τῆς, οἵτινες ὡς ἐπὶ τῷ

πολύ ἀποσύρονται μακρὰν ἐν κομμα-
τισμοῖς, οὗτοι δὲ νὰ ἐκλέγωσι διδα-
σκάλους πολυμαθεστέρους καὶ τιμιω-
τέρους, βέβαιον ὅτι οὗτοι μόνον ἐκ-
πληροῦσι καρποφόρως τὸ καθήκον των
καὶ εἶνε ἀνέυθινοι ἐνώπιον τοῦ παντε-
πόπου καὶ δικαιοκρίτου Θεοῦ. Ἡ ἐμ-
πειρία καὶ μάθησις ἀφ' ἐνὸς καὶ ὁ ἄ-
ριστος ἠθικὸς χαρακτήρ ἀφ' ἑτέρου
πρέπει νὰ εἶνε τὰ δύο ἀναγκαῖστα
ἐφόδια ἐκείνων, οἷς ἡ πατρίς μέλλει
νὰ ἐμπιστευθῇ τὰς ἀθώας καὶ ἀπαλὰς
ψυχὰς τῶν μικρῶν καὶ τρυφερῶν πο-
λιτῶν της. Διότι τῆς παιδείσεως ὁ
σκοπὸς εἶνε διπλοῦς, ν' ἀναπτυχθῇ ἀ-
φ' ἐνὸς τὸ πνεῦμα διὰ πολλῶν καὶ
ποικίλων ὠφελίμων γνώσεων, νὰ δια-
μορφωθῇ δὲ κατὰ Χριστὸν καὶ ἡ καρ-
διά, οὗ ἄνευ τὸ πρῶτον ἀποβαίνει ἄ-
καρπον, καὶ ἂν καρποφορῇ, καρποφο-
ρεῖ καρποὺς δυσσεβείας καὶ ἀνηθικό-
τητος. Ἀλλὰ πῶς δύναται διδάσκα-
λος ἄλλους νὰ διδάσκη καὶ ἄλλων
τὴν καρδίαν ἠθικῶς νὰ διαμορφώσῃ
αὐτὸς ἀστοιχείωτος ὢν καὶ πολλοὺς
ἔλκεσι θρύων; Μὴ δὲ νομίσῃ τις ὅτι
ταῦτα λέγων μέμφομαι ἐμμέσως τοὺς
ἀξιολύτους διδασκάλους τῶν ἐν Τρι-
γλίᾳ σχολῶν· ἄπαγε! ἀπ' ἐναντίας
ἐκτιμῶ αὐτοὺς καὶ θεωρῶ κατὰ πάν-
τα ἀξίους τοῦ ὑψηλοῦ τῆς διδασκαλίας
ἔργου καὶ μάλιστα τὸν ἐλλόγιμον σχο-
λάρχην κ. Ξενοφῶντα Δημητριάδην
κόσμημα ὄντως τῆς Σχολῆς ἐκείνης·
ἀλλὰ νομίζω ὅτι ταῦτα τὰ εἰρημένα
εἶνε ἀναγκαῖον νὰ λαμβάνωνται ὑπ'

ὅφει οὐχὶ μόνον ἐν τῇ προσλήψει δι-
δασκάλων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ διατηρή-
σει τῶν ἡδὴ διὰ τε τῆς διδασκαλίας
καὶ τοῦ ἥθους εὐδοκιμησάντων. Οὐδα-
μοῦ πρέπει οἱ ἅπαξ ἀναδειγθέντες ὁ-
τρητοὶ τοῦ καθήκοντος θεράποντες ν'
ἀναγκάζωνται ἕνεκα λόγων συμπαθεί-
ας πρὸς ἑτέρους διδασκάλους, δι' ὑπο-
βίβασμῶν τοῦ μισθοῦ καὶ δι' ἄλλων
ἀναξιοπρεπῶν μέσων νὰ ἐγκαταλίπω-
σι τὸν ἀμπελῶνα, ἐν ᾧ τοσοῦτον ὁ-
τραλέως εἰργάσθησαν· ὅπου οἱ διδά-
σκαλοι ἀλλάζονται «σὰν τὰ ὑποκά-
μισα» ἐκεῖ οὐδεμία προκύπτει ὠφέ-
λεια· διὰ νὰ ὑπάρχῃ τοιαύτη ἀπαι-
τεῖται σειρὰ τις ἐργασίας ὑπὸ τῶν αὐ-
τῶν εὐδοκίμως γινομένης· τολμῶ δὲ
νὰ διΐσχυρισθῶ ὅτι ἀδόκιμος διδάσκα-
λος δύναται ἐν συνεχείᾳ διδάσκειν
ν' ἀπενέγκῃ πλείονας καρποὺς ἢ εὐ-
δόκιμοι μὲν κατ' ἔτος δ' ἐκτόπως ἀλ-
λασσόμενοι· καὶ τούτων μὲν ἄλις. Ἐ-
πανέλθωμεν δ' εἰς τὴν περιγραφὴν
τῶν ἀξιοθεάτων τῆς κωμοπόλεως με-
ρῶν.

(Ἔπεται συνέχεια).

I. Ω.

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ὁ Φίλιππος.

(Συνέχεια)

2.

Αἱ ἀκόλουθοι ἡμέραι παρῆλθον ἡσυχῶς
κατὰ τὸ φαινόμενον. Ἡ κυρία Ἐξού καὶ ἡ
Κλοτίδῃ εἶχον τηρήσει τὴν ὑπόσχεσιν των
καὶ ἐδέχοντο τὴν Ἑλπινίκην ἢ τὴν ἐπεσε-

ποντο εἰς τὴν οἰκίαν της. "Ὅσον δὲ περισσότερον τὴν ἐγνώριζον, τόσον περισσότερον ἀπέδιδον δικαιοσύνην εἰς τὴν νεάνιδα. Ἡ χάρις καὶ ἡ καλλονὴ αὐτῆς, τὸ θέλγητρον, ὅπερ ἀπέρρεεν ἀπ' αὐτῆς, ὁ εὐσταθὴς καὶ εὐλκιρὴς χαρακτήρ της τὰς συνεκίνηον βαθέως. Ἡ Ἑλπινίκη ἀφ' ἐτέρου ἡσθάνετο ἐνυπνίου ἐλκομένην πρὸς αὐτάς ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἄνευ τινὸς φόβου. Αὗται ἐφαινοντο εἰς αὐτὴν, ὡς οὐκ ἔχθρικοί, τοῦλάχιστον ἐπίφοβοι. Κατὰ κοινὴν καὶ σιωπηλὴν συμφωνίαν, δὲν ὑπῆρχεν εἰσέτι ποσὼς ζήτημα γάμου. Περιέμενον τὸν κύριον Βρυέννιον. Ὁ Φίλιππος ὁμῶς οὐδὲν ὑπωπτεύετο ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐνωσιν ταύτην ἣν ἐπεθύμει ὁλοφύγως καὶ ἡτο ἐντελῶς εὐτυχῆς. Ἡ κυρία Ἐζύου καὶ ἡ Κλοτίδῃ δὲν εἶχον εἰπεῖν εἰς αὐτὴν ὅτι ἡ τύχη του ἐξηρτάτο ἀπὸ τὸν κύριον Βρυέννιον; καὶ ἡ Ἑλπινίκη δὲν ἀμφέβαλλε περὶ τοῦ πατρὸς της. Διήρχετο μέρος τῆς ἡμέρας ἐν τοῖς καστατήμασιν, ἄλλοτε μόνος, ἄλλοτε μετὰ τῆς Ἑλπινίκης, διὰ τὴν ἐκλέξει τὰ διὰ τὴν μνηστὴν του δῶρα. Ἦτο ἀμέριμνος καὶ παιδρὸς, εἶχεν αἰρνιδία ἐρωτικὰ αἰσθήματα, ἵσταίετο μὲ τὴν Κλοτίδῃ καὶ τὴν μητέρα του διὰ τοὺς σοβαροὺς τρόπους των, λέγων εἰς αὐτάς ὅτι δὲν ἤξιζε τὴν κόπον νὰ λυπηθῶσι τόσον πολὺ καὶ ὅτι ὁ γάμος του δὲν τὰς ἀπεχώριζεν ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἔδιδε μόνον εἰς αὐτάς μίαν περιπλέον κόρην ἀξιαγάπητον. Ἐπείραζε δὲ καὶ τὴν κυρίαν Παγέτου, καὶ τὴν ἐπέπλητε, ὅτι δὲν ἦτο ἀρκετὰ φιλόκαλος καὶ παρεῖχεν εἰς αὐτὴν πολυτελῆ δῶρα, τὰ ὅποια διήγειρον τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν χαρὰν τῆς ἐξαιρέτου γυναικὸς. Οὕτω δὲ ἀπεπειρᾶτο νὰ μάθῃ παρ' αὐτῆς πᾶν ὅτι ἀρεῶρα τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τῆς Ἑλπινίκης. Αἱ διηγῆσεις δ' αὐτῆς ἦσαν ἀπλούσταται. Ἡ Ἑλπινίκη εἶχεν ἤδη διέλθει ἔτη τινὰ τῆς παιδικῆς ἡλικίας της ὅτε ὁ κ. Βρυέννιος εἶχε δώσει εἰς αὐτὴν ὡς παιδαγωγὸν τὴν κυρίαν Παγέτου. Ἡ κυρία Βρυέννιον ἐλάτρευε τὴν θυγατέρα της καὶ ἐσέβετο τὸν σύζυγον της ὅσον καὶ τὸν ἡγάπα. Ἦτο δὲ πάντοτε φιλόσθενος καὶ ἀπέθανε νέα. Ἡ κυρία Παγέτου, ἀφ' οὗ ὑπῆρξε

φίλη τῆς μητρὸς, εἶχεν ἀφαιρεθῇ ἐξ ὕλης ψυχῆς εἰς τὴν ἀνατροφήν τῆς θυγατρὸς ἀλλὰ πρὸ πάντων ὑπῆρξε ταύτης σύντροφος καὶ φίλη πιστή. Ὅτε ἡ Ἑλπινίκη ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς Γαλλίαν, εἰς ταύτην ὁ κ. Βρυέννιος εἶχεν ἐμπιστευθῇ τὴν κυρίαν Παγέτου εἰπὼν πρὸς αὐτήν: — Φυλάττει καλὰ τὴν κυρίον Παγέτου! — Καὶ ἡ κυρία Παγέτου, ἀκολουθοῦσα τὴν Ἑλπινίκην, εἶχε διασχίσει τὰς θαλάσσας. Δὲν εἶχε δὲ ἄλλην θάλασσαν, οὐδεμίαν ἄλλην εὐχαρίστησιν εἰ μὴ τὴν τῆς μαθητρίας της. Αὕτη ἡγάπα τὸν Φίλιππον διότι καὶ ἡ Ἑλπινίκη τὸν ἡγάπα ὡς οὗτος ἠθέλει ἀπαρέσει εἰς τὴν Ἑλπινίκην, ἠθέλει ἀπαρέσει καὶ εἰς αὐτὴν ὁμοίως. Ἀπὸ τινων ἡμερῶν, αὕτη ἔβλεπε τὸ τέκνον της κυμαίνον μετὰ τοῦ φόβου καὶ ἐλπίδος, ἀλλὰ δὲν ἐτρόμαζεν ἐκ τούτου πολὺ. Ὅταν μέλλῃ τις νὰ νυμφευθῇ, ἔλθῃ εἰς τὸν Φίλιππον, δὲν δύναται νὰ ἦναι εὐτυχὴς ἄνευ καὶ μικρᾶς τιμῆς θλίψεως, καὶ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην εὐρίσκειται ἡ προσφιλεστάτη μοῖ Ἑλπινίκη, ἥτις φοβεῖται ἀναμφιβόλως, μήπως δὲν ἀγαπᾷται ὑπὸ σοῦ τοσοῦτον, ὅσον αὕτη σᾶς ἀγαπᾷ.

Ὁ Φίλιππος διεμαρτύρετο τότε ἐντόνως περὶ τῆς μεγάλης ἀγάπης του, ἔτρεχε πρὸς τὴν Ἑλπινίκην, καὶ διὰ τῆς ἐρωτικῆς φαιδρότητός του, διὰ τῆς συμπαιδείας του, ἥτις ἀνεκάλει ἐκ διαλειμμάτων τὸ τοσοῦτον βραχὺ ἀλλ' εὐτυχὲς παρελθόν των, καὶ τὸ πληῆρες ὑποσχέσεων μέλλον των, ἀπέδιδεν εἰς αὐτὴν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν ἀτοραξίαν καὶ τὴν χαρὰν. Ἐλεγεν εἰς αὐτὴν ὅτι ἡ κυρία καὶ ἡ δεσποινὴ Ἐζύου ἐδεῖκνον ἑαυτάς δι' αὐτὴν φιλορρονητικὰς καὶ πλήρεις φροντίδων καὶ ὅτι αὗται ἐπὶ πάντοτε τὴν μνηστὴν του μετὰ ζωηρᾶς καὶ φιλοστόργου συμπαιδείας. Δὲν ἤρκει λοιπὸν τοῦτο πρὸς καθυσχύασίν της; Δὲν ἦτο ἀνάγκη ἡ Ἑλπινίκη ν' ἀρέσῃ εἰς αὐτάς, ἐχρειάζετο νὰ ἦναι ἀγαθὴ πρὸς αὐτάς; διότι ὁ γάμος οὗτος τὰς εἶχε καταταράξει διότι τὸσον ὀλίγον ἐφανταζόντο τὸ τοιοῦτον δι' αὐτὸν, ὥστε εἶχον πιστεύσει ὅτι εἰσέτι ἐπὶ πολλὸν χρόνον ὡς τὸν ἐφύλαττον παρ' ἑαυταῖς ὡς παιδίον τὸ ὁ-

ποῦν δὲν εἶχε μεγάλῳσι. Κατὰ συνέπειαν ἡσανόλογον ζηλότυποι, καὶ οὐδὲν περισσότερον, καὶ οὐδὲν περιέμενον διὰ τὸ σπέρειν ἐντελῶς ἢ τὴν ἀριζίν εἰς Γαλλίαν τοῦ κυρίου Βρυενίου.

Ἡ Ἑλπινίκη τὸν ἤκουε καὶ ἔμενε σὺν-
νοῦς. Ἐπίστευε μὲν ὅτι ὁ πατήρ της θὰ ἔ-
φθανε προτεγῶς, ἀλλὰ δὲν ἦτο καὶ ὅλως βε-
βαία περὶ τοῦτου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐπιστο-
λῇ του ἔγραφε πρὸς αὐτήν, ὅτι θὰ ἔφθανεν
ἴσως καθ' ὃν χρόνον καὶ ἡ ἐπιστολὴ του, ἀλ-
ἴσως ἐπίσης ὁ ἀνεχώρει ἐξ Ἀμερικῆς διὰ
τοῦ προτεχοῦς ταχυδρομείου ἐν τῇ δευτέρᾳ
δὲ ταύτῃ περιπτώσει θὰ ἐβράδυνεν ἡ ἀριζία
του κατὰ δεκαπέντε ἡμέρας. Ἀλλως ἦτο
κάλλις διατεθειμένος ὑπὲρ τοῦ Φιλίππου,
ἀφ' οὗτο ἡ Ἑλπινίκη εἶχε γράψῃ πρὸς αὐ-
τὸν περὶ τοῦτου. Διότι αὐτὴ εἶχεν ἀναγγεί-
λει εἰς αὐτὸν ὅτι εἶχε συναντήσῃ νέον, τὸν
ὁποῖον ἠγάπα, καὶ ὁ κ. Βρυένιος εἶχεν ἀ-
παντήσῃ, ὅτι ἂν ὁ νέος οὗτος ἦτο τόσο ἀ-
ξιόρατος, ὅσον τὸν ἐζωγράφει, δὲν ἤδυνάτο
εἰ μὴ νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν ἐκλογὴν τῆς θυ-
γατρὸς του.

Δὲν ἦτο δὲ τοῦτο μόνον. Ἐν τῇ ἐπιστο-
λῇ ἣν εἶχε λάβῃ τὴν προτεραιάν εἰς ἀπάν-
τησιν ἐκείνης, δι' ἣς αὐτὴ ἐφανέρωνε τὸ ὄ-
νομα τοῦ Φιλίππου καὶ διηγέτο τὸ διάθη-
μα ὅπερ εἶχε κάμῃ παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ
μνηστῆρός της, ὁ κ. Βρυένιος ἔγραφε μὲ ὕ-
φος συγκινητικόν, ὅπερ εἶχε προξενήσει ἐν-
τύπωσιν εἰς τὴν Ἑλπινίχην, ὅτι οὐδεὶς ἑτε-
ρος γάμος ἤδυνάτο νὰ τὸν καταστήσῃ εὐτυ-
χεστέρον, διότι εἶχε γνωρίσει ἄλλοτε, ὅτε
ἦτο ἐν Γαλλίᾳ, τὴν κυρίαν καὶ τὴν δεσποινί-
δα Ἐζύου, καὶ εἶχε διατηρήσει πρὸς αὐ-
τὰς λίαν σεβαστὴν καὶ εὐγνώμονα ἀγάπην.
— Ἰδοὺ καλὸς οἰωνός, ἀνέκραξε μετὰ χα-
ρᾶς ὁ Φίλιππος, ὅτε ἡ Ἑλπινίκη ἐφανέρωσε
τοῦτο εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἶναι ἀρ' ἐτέρου καὶ
ἀρκετὰ θυμαζτόν, διότι αὐταὶ πρὶν δὲν μοι
εἶπον ὅτι εἶχον γνωρίσει τὸν κύριον Βρυέν-
ιον.

— "Α! εἶπεν ἡ Ἑλπινίκη.

— Καὶ ἐν τούτοις, νομίζω ὅτι σὺ τὸ εἶ-
πα ἤδη, ὅτε εἶχον προφέρει κατὰ πρῶτον τὸ

ὄνομα τοῦ πατρὸς σας ἐνώπιον τῆς ἀδελφῆς
μου. αὕτη μοι ἐφάνη αἰφνης συγκινηθεῖσα.

Ἡ Ἑλπινίκη ἀνεσκήρτησε. — Ναί, ἀλη-
θῶς μοι τὸ εἶχετε εἰπεῖ.

Ὁ Φίλιππος δὲν ἔδλεπεν ἐν τούτῳ οὐδὲν
ἐκτακτὸν καὶ κινδυνώδες· διότι ὅσας τὸν ἀ-
κυλόν του ἐπὶ τῶν χειλέων του ἐκλινε πρὸς
τὴν Ἑλπινίχην καὶ εἶπε μετὰ κακντεργείας·

— Σιωπῇ! ἴσως ὑπῆρξεν ἐραστὴς αὐτῆς
ἄλλοτε, καὶ αὕτη ἤρξατο αὐτοῦ.

— Ἰσως, εἶπεν ἡ Ἑλπινίκη, ἥτις ἐξη-
κολούθει νὰ συλλογίζετο.

— Ὅτι ἦναι καλλίτερον, ἐπανάλαβεν ὁ Φί-
λιππος. Δὲν θὰ ἐναντιωθῶσιν εἰς τὸν γάμον
μας. — Μειδιῶν δὲ καὶ ταπεινώσας τὴν φω-
νὴν προσέθηκε: — Δοιπὸν, Ἑλπινίκη, ἂν καὶ
πάλιν ἀνταγαπῶνται ἐπανευρίσκοντες ἀλλή-
λους! Τοῦτο θὰ ἐπιφέρῃ δύο γάμους ἀντὶ ἐ-
νός.

— Μάλιστα, εἶπεν αὕτη μετὰ ρεμβασμοῦ.

— "Α! ἀνέκραξεν ὁ Φίλιππος, ὡς νὰ
ἐπανῆλθεν εἰς αὐτὸν αἰφνης ἄλλη τις ἰδέα,
ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ φθάσῃ ὁ πατήρ σας. Δὲν
θὰ ἡσυχάσω εἰ μὴ ὅταν τὸν ἴδω.

— Ἀπὸ τί φοβεῖσθε;

— Φοβοῦμαι μὴπως δὲν ἀρῶσω εἰς αὐτόν.
Δὲν ἤξεύρει ὁποῖος εἰμαι.

Αὕτη τὸν παρετήρησε. — Ἐκαμὰ πρὸς
αὐτὸν τὴν περιγραφὴν σας.

— Καὶ αὐτὸς ὁποῖός τις εἶναι;

— Εἶναι πολὺ ὠραίος, μὲ ἀάστημα κομ-
ψὸν καὶ χάριεν. Καὶ λέγουσα ταῦτα τὸν ἐ-
ξήτασε μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς. — Μά-
λιστα, ὁμοιάζει κάμποσον ὡμᾶς κατὰ τοὺς ὀ-
φθαλμούς καὶ τὸ μειδίαμα.

— Καὶ διὰ τοῦτο σὺς ἤρεσα, ἀναμφιβό-
λως;

Αὕτη δὲν ἀπήντησεν.

— "Ω! Ἑλπινίκη, ἐπανάλαβεν ὁ Φίλιπ-
πος, αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν ὅλως τεταραγμέ-
νον, ὅταν σκέπτομαι ὅτι ἡ εὐτυχία μας εἶ-
ναι προτεχεστήτη. Ἰπῆρξα εὐτυχέστατος
διότι σὺς ἠγάπησα· μέλλομεν δὲ νὰ ἡμεθα
εἰ μετὰ εὐτυχίας. Δὲν ἐβλέπομεν ἀλλή-
λους εἰ μὴ ἐν ταῖς συναναστροφαῖς καὶ ταῖς
ἐσοταῖς καὶ εἶχον τὴν ἐκ τῆς ὠραιότητός

καὶ τῶν βλεμμάτων σας μέθην· ἀλλ' ἤμην σχεδὸν ζηλότυπος δι' ὅλους τὰς θωπείας, ἃς ἀπηύθυνον εἰς ὑμᾶς οἱ ἄλλοι, καὶ ἐνέμιζον ὅτι ἀφῆρουν τι παρ' ὑμῶν. Τοῦ λοιποῦ θὰ ἔχωμεν κοί πάλιν τὰς ἡδονὰς ταύτας, τὰς ὁποίας συνάπληαύσαμεν, ἀλλὰ πρὸς τούτοις καὶ θὰ συμβιώσωμεν, θὰ διεσχωμέθα ὁμοῦ τὰς μακρὰς ἐσπέρας, θὰ συνάπτωμεν συνομιλίαν τὰς ὁποίας δὲν θὰ ἔλθῃ πλέον κανεὶς νὰ διακόψῃ· τέλος θὰ ἔχωμεν τὴν μονιμότητα καὶ ἀσφάλειαν τῆς εὐτυχίας μας καὶ τοῦ μέλλοντός μας.

— Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εἰσακούσῃ! ἐψιούριεν ἐκείνη.

— Ἀλλὰ θὰ μὲ εἰσακούσῃ καὶ μὲ εἰσάκουσι βεβαίως, ἀπήντησεν. Ἰδωμεν, Ἐλπινίκη, διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ χρόνος οὗτος δὲν ἤθελεν ἔλθει;

— Μήπως ἡξέρω καὶ ἐγὼ; — Ὑψωσε δὲ τοὺς ὀφθαλμούς της ἐπ' αὐτὸν καὶ τὸν εἶδεν ἤδη ἀνήσυχον· τότε, διὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ, ἤρχισε νὰ γελᾷ μετ' αὐτὸν ὀλίγον νευρικόν. — Καὶ ἐγὼ ὡσαύτως ἐπιθυμῶ νὰ ἦμαι εἰς τοῦτον τὸν χρόνον. Ἐν ὅσῳ δὲ δὲν θὰ φθάσωμεν εἰς αὐτόν, θὰ ἔχω ταύτην τὴν μελαγχολίαν καὶ τὰ ἀπαίσια ταῦτα προσιθήματα. Ὅθι βυθισθῶ ἀκουσίως εἰς χιμαίρας καὶ εἰς φόβους... ἂν καὶ εἶναι τοῦτο παραφροσύνη.

— Μάλιστα, εἶναι παραφροσύνη, διότι ἡ μήτηρ μου πάντοτε σκέπτεται διὰ σᾶς, σᾶς τὸ βεβαίως. Καὶ διὰ τοῦτο σκοπεῖ νὰ ἔλθῃ νὰ σᾶς ἴδῃ. Ὅθι ἤρχετο μετ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἡθέλησε νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ ἦμαι μόνος μαζὶ σας. Τοσοῦτον εἶναι ἀγαθὴ!

— Ἀ! ἡ μήτηρ σας μέλλει νὰ ἔλθῃ;

— Μάλιστα καὶ ἐγὼ μέλλω νὰ σᾶς ἀφῶσω. Εἶδον ἓν κομψότατον κόσμημα, τὸ ὁποῖον θὰ ταιριάζῃ θαυμάσιζ ἐπὶ τῶν ξανθῶν τριχῶν σας καὶ ὅλω νὰ μὴ ἀρῇσω νὰ μὲ διαφύγῃ.

(Ἐπεται συνέχεια).

Αὐτοσχέδιοι ὁδηγίαί τοις μαθηταῖς πρὸς ἀνάλυσιν λόγου συντεταγμένον.

Β'.

Ὅπως ὁ λόγος ὁλόκληρος διαιρεῖται συνήθως εἰς παραγράφους καὶ σπανιώτατα ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς μόνου παραγράφου, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἕκαστος παράγραφος τοῦ λόγου διαιρεῖται εἰς περιόδους· σπανίως δὲ παράγραφός τις ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς μόνης περιόδου. Χωρίζονται δ' ἀπ' ἀλλήλων αἱ περίοδοι ἕκαστου παραγράφου διὰ τῆς τελείας στιγμῆς. Συνδέονται δὲ κατὰ σειράν μετ' ἀλλήλων διὰ τῶν αὐτῶν συνδέσμων, δι' ὧν καὶ οἱ παράγραφοι, καὶ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, δηλαδὴ ἡ κατὰ παρὰ τὰ ξί ν (ἀπλὴν ἢ πολλαπλὴν) ἢ κατὰ συμπὰρὰ τὰ ξί ν (ἀπλὴν ἢ πολλαπλὴν). Ὡσαύτως καὶ ἕκαστη περίοδος διαιρεῖται συνήθως εἰς κῶλα· ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἡ περίοδος δὲν περιέχει κῶλα, ἀλλὰ κόμματα, ἢ καὶ μίαν μόνην πρότασιν καὶ τότε λέγεται κατὰ χρηστικῶς περίοδος. Τὰ κῶλα τῆς περιόδου χωρίζονται διὰ τῆς μέσης στιγμῆς (ἄνω τελείας)· συνδέονται δὲ, ὅπως οἱ παράγραφοι καὶ αἱ περίοδοι. Ἀλλ' ὅταν ἀναλύοντες τὸν λόγον καταστήσωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς περιόδου, ἐπειδὴ αὕτη ἐν τῷ συντακτικῷ θεωρεῖται ὡς ἀποτελοῦσα πλῆρη καὶ τέλειον λόγον, θὰ ὁδηγηθῶμεν ἐκ τῶν συνδέσμων οἱ ὁποῖοι συνδέουσι τὰ κῶλα αὐτῆς, διὰ νὰ δηλώσωμεν, ποίου εἶδους λόγον ἀποτελεῖ ἡ ὑφ' ἡμῶν ἀναλυθεῖσα περίοδος· ὀνομάζοντες δὲ διὰ τοῦ καταλλήλου ὀνόματος τὸν λόγον ὃν ἀποτελεῖ ἡ περί-

οδος, θά φανερώσωμεν καὶ τὴν αἰτίαν· δηλαδή, ἂν τὰ κῶλα τῆς περιόδου συνδέονται διὰ τοῦ αἰτιολογικοῦ συνδέσμου γὰρ, θά εἴπωμεν ὅτι ἡ περίοδος ἀποτελεῖ λόγον αἰτιολογικόν· διότι περιέχει δύο κῶλα τὰ ὁποῖα συνδέονται κατὰ παράταξιν ἀπλὴν διὰ τοῦ αἰτιολογικοῦ συνδέσμου γὰρ· ἂν δὲ τὰ κῶλα τῆς περιόδου συνδέονται διὰ τῶν ἀντιθετικῶν συνδέσμων μὲν—δὲ, θά εἴπωμεν ὅτι ἡ περίοδος ἀποτελεῖ λόγον ἀντιθετικόν· διότι περιέχει δύο κῶλα τὰ ὁποῖα συνδέονται κατὰ συμπάρταξιν ἀπλὴν διὰ τῶν ἀντιθετικῶν συνδέσμων μὲν—δὲ: Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον πράττομεν καὶ ἐπὶ παντὸς συμπλεκτικοῦ καὶ συλλογιστικοῦ καὶ διαζευτικοῦ καὶ ἐπεξηγηματικοῦ λόγου, ὃν διὰ τῆς συνδέσεως τῶν κῶλων αὐτῆς ἀποτελεῖ ἡ περίοδος.

Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπὸν γίνεται φανερόν, ὅτι περίοδος συνισταμένη ἐκ κῶλων ἀποτελεῖ λόγον ἢ συμπλεκτικόν, ἢ διαζευτικόν, ἢ ἀντιθετικόν, ἢ συλλογιστικόν, ἢ αἰτιολογικόν, ἢ ἐπεξηγηματικόν. Οἱ λόγοι δὲ οὗτοι πάντες μὲν καλοῦνται παρατακτικοί· διότι ἡ σύνδεσις τῶν κῶλων γίνεται κατὰ παράταξιν ἢ συμπάρταξιν· ἀλλ' αὐστηρῶς καὶ λογικῶς ἐξεταζομένης τῆς φύσεως αὐτῶν, παρατακτικοὶ κυρίως εἶναι μόνον οἱ τρεῖς πρῶτοι, δηλ. οἱ συμπλεκτικοί, οἱ διαζευτικοί καὶ οἱ ἀντιθετικοί, οἱ δὲ τρεῖς τελευταῖοι, δηλ. οἱ συλλογιστικοί, οἱ αἰτιολογικοί καὶ οἱ ἐπεξηγηματικοί, καταχρηστικῶς λέγονται παρατακτικοί, καθὼς καὶ οἱ τὰ κῶλα αὐτῶν συνδέοντες σύνδεσμοι, δηλ. οἱ συλ-

λογιστικοί, ὁ αἰτιολογικὸς γὰρ καὶ ὁ ἐπεξηγηματικὸς γὰρ. Ἐκ τούτου δὲ ἐπέρχεται καὶ ἡ ἀνάγκη εἰς τοὺς τελευταίους τούτους λόγους νὰ ἐξετασθῇ χάριν περισσοτέρας σαφηνείας, ποῖον ἐκ τῶν κῶλων εἶναι τὸ αἰτιολογοῦν καὶ ποῖον τὸ ἐπεξηγοῦν, ἢ ποῖον εἶναι τὸ ἐπεξηγοῦν καὶ ποῖον τὸ περιέχον τὰς ἡγουμένας κρίσεις τοῦ συλλογισμοῦ καὶ ποῖον τὸ συμπέρασμα, ἂν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβαίνει ἐκ τῶν δύο κῶλων τὸ πρῶτον νὰ ᾔναι ἡ αἰτιολογούμενον ἢ ἐπεξηγούμενον ἢ περιέχον τὰς ἡγουμένας κρίσεις τοῦ συλλογισμοῦ, τὸ δὲ δεύτερον νὰ ᾔναι αἰτιολογοῦν ἢ ἐπεξηγοῦν ἢ συμπέρασμα. Ἡ διαφορὰ δὲ τῶν κυρίως παρατακτικῶν καὶ τῶν καταχρηστικῶς παρατακτικῶν λόγων γίνεται φανερά καὶ ἐκ τούτου, ὅτι τοὺς μὲν κυρίως παρατακτικούς λόγους δυνατόν ν' ἀποτελέσωσι καὶ πλεονα τῶν δύο κῶλων συνδεόμενα κατὰ πολλαπλὴν παράταξιν ἢ συμπάρταξιν, τοὺς δὲ καταχρηστικῶς παρατακτικούς λόγους ἀποτελοῦσι πάντοτε δύο μόνον κῶλα συνδεόμενα κατὰ παράταξιν ἢ συμπάρταξιν ἀπλὴν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ὁ Ὀλλανδὸς πλοίαρχος καὶ ἡ Γερμανὺς καλυβίτις.

Τὸ ἐπόμενον ἀξιόλογον ἀνέκδοτον ἐδημοσιεύθη κατὰ πρῶτον ἐν Γερμαν. πονήματι.

Εἰς μικράν τινα κωμόπολιν πέντε μίλια ἀπέχουσιν τῆς Πετροπόλεως, ἑκατοικοῦσα πτωχὴ τις Γερμανίς. Μόνον αὐτῆς κτήμα ἦτο μικρά τις καλύβη, καὶ μόνος

πόρος ζωῆς αἱ συναλλαγαὶ τὰς ὁποίας ἔκαμναν μὲ αὐτὴν πλοῖαρχοι ὑπάγοντες εἰς τὴν Πετρούπολιν. Μίαν ἐσπέραν, ἀφοῦ δειπνήσαντες εἰς τὸν οἶκόν της διαφόροι Ὀλλανδοὶ πλοῖαρχοι ἀνεχώρησαν, εὐρήκεν ὑπὸ τὴν τράπεζαν σφραγισμένον σάκκον ἀργυρίου· δὲν ἀμφεβάλλε μὲν ὅτι ἀφῆθη ἀπὸ τινος τῶν πλοῖαρχων, ἀλλ' εἶχαν ἐκπλεύσει, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνεμος ἦτον οὖριος, δυσκόλως ἤθελαν ἐπιστρέψαι. Ἡ καλὴ γυνὴ ἀπέθηκε τὸν σάκκον μὲ σκοπόν νὰ τὸν φυλάττη, ἕως νὰ ζητηθῇ. Ἀλλ' ἐπὶ τὰ ἔτη ὀλόκληρα παρῆλθον, καὶ κανεὶς δὲν τὸν ἐζητήσεν, μολοντί δὲ πολλάκις παρεκινεῖτο ἡ πτωχὴ ἀπὸ ἐνδοειαν νὰ μεταχειρισθῇ τὰ περιεχόμενά του, αἱ καλαὶ της ὁμοῦ ἀρχαὶ ὑπερίσχυσαν, καὶ ἔμεινεν ὁ σάκκος ἀνέγγικτος. Μίαν ἐσπέραν ἐστάθησαν πάλιν εἰς τὸν οἶκόν της πλοῖαρχοι τινὲς διὰ νὰ δειπνήσωσι· τρεῖς αὐτῶν ἦσαν Ἀγγλοὶ, ὁ δὲ τέταρτος Ὀλλανδός. Ἐνῶ συνωμῖλουν περὶ διαφορῶν ὑποθέσεων, εἰς αὐτῶν ἠρώτησεν τὸν Ὀλλανδὸν, ἂν εἶχε ποτὲ ἀρχήτερα ἐπισκεφθῇ τὴν κωμόπολιν ἐκείνην. Βέβαια, ἀπεκρίθη· ἡ κωμόπολις αὕτη μοῦ μένει ἀνεξάλειπτος εἰς τὴν μνήμην, ἐπειδὴ ἔχασα ἐδῶ ἐπτακόσια ρούβλια. Κατὰ ποῖον τρόπον; Εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ταλαιπώρους ταύτας καλύβας ἐλησμονήσα πρό τινων χρόνων σάκκον ρουβλίων. Ἦτον ὁ σάκκος ἐσφραγισμένος; ἠρώτησεν ἡ καλὴ γραῖα. Μάλιστα, ἐσφραγισμένος ἦτο, καὶ μὲ ταύτην τὴν σφραγίδα, ἣτις κρίνεται ἀπὸ τοῦ ὠρολογίου μου τὴν ἄλυσεν. Πάραυτα ἐγνώρισε τὴν σφραγίδα ἡ γυνὴ. Καλὰ λοιπόν, εἶπε, δι' αὐτῆς ἡμπορεῖς νὰ ἀναλάβῃς τὰ χαμένα. Νὰ τὰ ἀναλάβω,

μητερ! Ὅχι, ὄχι, ἐγῆρασα καὶ γνωρίζω τὸν κόσμον καλλήτερα· οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι τόσοι τίμιοι· ἔπειτα, εἶναι τώρα ἐπὶ ἔτη, ἀφοῦ ἔχασα τὸ ἀργύριον· μὴν εἴπης τίποτε πλέον περὶ αὐτοῦ, μὲ κάμνει πάντοτε τόσοι μελαγχολικόν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐξῆλθεν ἡ γυνὴ ἔξω, καὶ πάραυτα ἐπέστρεψε μὲ τὸν σάκκον. Ἰδοῦ, εἶπεν, ἡ τιμιότης δὲν εἶναι ἴσως σπανία, ὅσον φαντάζεσαι· καὶ ἔρριψε τὸν σάκκον ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν. Οἱ ἔξοι ἐθαύμασαν, καὶ ὁ κύριος τοῦ σάκκου, ὡς ἦτον ἀκόλουθον, εὐχαριστήθη παρὰ πολὺ, ἔλαβε δὲ τὸν σάκκον, ἔσχισε τὴν σφραγίδα, ἐξέβαλεν ἓν ρούβλιον (περίπου ἓν τάλληρον), καὶ τὸ ἔθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης διὰ τὴν ξενοδόχον, εὐχαριστῶν συγχρόνως διὰ τὸν κόπον της. Οἱ τρεῖς Ἀγγλοὶ ἐξεπλάγησαν καὶ ἠγανάκτησαν διὰ τὴν προσφερθεῖσαν οὐτιδανὴν ἀνταμοιβήν, καὶ τὸν ἐπέπληξαν αὐστηρά. Ἡ δὲ γραῖα εἶπεν ὅτι δὲν ἀπαιτοῦσιν ἀνταμοιβήν, διότι ἀπλῶς ἔκαμε τὸ χρέος της, καὶ παρεκάλεσε τὸν Ὀλλανδὸν νὰ πάρῃ ὀπίσω καὶ τὸ ἓν αὐτοῦ ρούβλιον. Ἀλλ' οἱ Ἀγγλοὶ ἐπέμειναν εἰς τὸ νὰ γείνη τὸ δίκαιον. Ἡ γυνὴ, εἶπαν, ἐφέρθη εὐγενῶς, καὶ πρέπει ν' ἀνταμειφθῇ. Παρεδόχθη τέλος πάντων ὁ Ὀλλανδὸς νὰ δώσῃ ἑκατὸν ρούβλια· ἐμετρηθησαν δὲ, καὶ ἐχαρίστησαν εἰς τὴν γραῖαν, ἣτις ἀντημεφθῇ οὕτω πλουσιοπαρόχως διὰ τὴν τιμιότητά της.

Σ. Κ.

Ἐν Χαίτη ἐφυλακίσθησαν ἀρτίως 12 ἰθαγενεῖς· μαῦροι, οἵτινες μετῆρχοντο τὸ ἐξῆς ἐπάγγελμα:

Συνελάμβανον τοὺς διαβάτας, τοὺς ἐ-

φόνευον καὶ ἐπώλουν εἷτα ἐν τῇ ἀγορᾷ τὸ κρέας τῶν ὡς χοίρινον. Τὸ ἐναπολειφθὲν μετὰ τὴν πώλησιν κρέας ἔτρωγον μόνοι τῶν· διότι ἐν Χαίτη ἡ ἀνθρωποφαγία εἰθισται τοῖς μυύροις, οἱ ὅποιοι εἰς τινὰς μάλιστα τελετὰς ποιοῦντας χρῆσιν μόνον ἀνθρωπίνου κρέατος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Κατ' αὐτὰς ἀνεχώρησεν εἰς Ρίζαιον ἡ Α. Ε. ὁ ἡμέτερος Νομάρχης Σουρουρὴ ἐφέντης.

— Καθὰ ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν, ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν μετὰ 32 ἡμερῶν διαμονὴν ἐν Σουρμένιοις ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν πρὸ τριῶν ἡμερῶν (τῇ 7 ἡ Ὀκτωβρίου) μεταβαίνων εἰς Ὀφιν. Πάντες δὲ σχεδὸν οἱ Σουρμενῖται μετὰ σεβασμοῦ προέπεμψαν τὴν Α. Π. ἀναχωροῦσαν, εὐγνωμονοῦντες διότι κατὰ τὴν παρ' αὐτοῖς διαμονὴν Αὐτῆς περιελθούσα πάσας τὰς συνοικίας ἐπεθεώρησε καὶ ἐξωμάλυνε τὰς ὑπαρχούσας διαφορὰς ἰδιωτικὰς τε καὶ κοινοτικὰς καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ἐνοριακῶν σχολείων ὑψώσασα τρία ἐξ αὐτῶν εἰς Ἀστικὰς Σχολὰς, τὸ τῆς Τσίτα καὶ τῆς Κελωνήσσης μετὰ 7 ταξέων καὶ τὸ τῆς Ἀσσοῦ μετὰ 6, τὸ δὲ Κεντρικὸν Σχολαρχεῖον μεταποιήσασα εἰς ἡμιτελὲς Γυμνάσιον περιέχον τὴν ἀνωτάτην τάξιν Ἀστικῆς Σχολῆς καὶ δύο γυμνασιακὰς καὶ συμφωνήσασα ἐν αὐτῷ διδασκάλους τοὺς κ. κ. Χ. Δημητριά-

δην καὶ Π. Δημητριάδην. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτοχρόνως ἐμάθομεν, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Α. Π. ἐπρόκειτο νὰ γείνη καὶ ἡ ἐναρξίς τῶν μαθημάτων ἐν τῷ Κεντρικῷ σχολείῳ, πιστεύομεν, ὅτι ἐγένετο ἡδὴ αὕτη ἡ γενήσεται ἄνευ ἀναβολῆς, κατασιγαζομένων χάριν τοῦ κοινῶς καλοῦ τῶν διανοιῶν καὶ ἀντιπράξεων καὶ εἰς λήθην παραδιδομένων τῶν παρελθόντων.

— Καθὰ ἠκούσαμεν, ἡ Α. Πανοσιότης ὁ ἅγιος καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου Περιστερᾶ κ. Γρηγόριος διωρίσθη ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ν' ἀπέλθῃ ἔξαρχος εἰς Νικόπολιν· διό καὶ κατελθὼν κατ' αὐτὰς ἐκ τῆς Μονῆς του πρόκειται ν' ἀναχωρήτῃ ἐκεῖτε προσεχῶς.

— Πρὸς αὐτίον μνῆμην τῆς μεγάλης εὐεργέτιδος τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιланθρωπικῶν τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλλήν. Ὁρθοδόξου Κοινοτήτος καθιδρυμάτων, τῆς ἀοιδίμου Πουλχερίας Θ. Πρασσακάκη τὸ γένος Χαρίση, ἐξεδόθη φυλλάδιον περιέχον τὰ πρὸ τῆς κηδείας αὐτῆς, τὴν κηδεῖαν καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῇ ἐκφωνηθέντας λόγους. Ἀντίτυπα τοῦ φυλλαδ. τούτου δωρεὰν ἀπεστάλησαν καὶ ἐνταῦθα δύο, ἐν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἕτερον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἡμετέρου φροντιστηρίου.

— Πρὸ ἡμερῶν ἡ σύζυγος τοῦ κ. Λαζάρου Τσασιταλίδου, Σοφία, πορευομένη μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς εἰς Πλάτανα ὅπως παρευρεθῇ εἰς τὸ τε-

λεσθρησόμενον ἐκεῖ μνημόσυνον τοῦ ἀδελφοῦ της αἵφνης κατέπεσε καθ' ὅδον καὶ ἀρ' οὐ ἔπυτεν ἄφρονον αἷμα ἐξέπνευσεν.

— Κατ' αἰτησιν τῶν ἐνόιασφρων μένων δημοσιεύομεν ὧδε τὰς τιμὰς τὰς εἰσιτηρίων τῆς ἐξαμηνίας τῶν ἐν ταῦθα Σχολείων.

Γυμνασίου Β'. Γ'. καὶ Δ'.	τάξεως	
	γρ. 100	
» Α'.	τάξ. »	80
Ἀστ. Σχολῆς Ζ'. καὶ ΣΤ'.	» »	80
» Ε'. Δ'. Γ'. καὶ Β'.	» »	40
» Α'.	» »	30
Παρθεναγ. Α'.	» »	40
» τῶν λοιπῶν	» »	50

— Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐξ Οἰνότης ὑπὸ ἡμερ. 4 Ὀκτωβρίου 1886 τὰ ἀκόλουθα :

Ὡς γνωστὸν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Νεοκαισαρείας κυροῦ Ἱεροθέου, ἡ Μ. Ἐκκλησία ἐξέλεξε Μητροπολίτην τὸν πρῶν Καστορίας κύριον Κωνστάντιον. Ὁ Α. Π. μετὰ τριετὴ περιοδείαν τῆς Παφλαγονικῆς ἐπαρχίας της, ἐφθασε τέλος πρὸ τετραμηνίας καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν, ἥτις ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κυροῦ Ἱεροθέου ἦτο εἰς ἀθλίαν πολιτικὴν κατάστασιν, καὶ ἀμέσως ἤρξατο τῆς ἐκκαθάσεως τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων προβάσα εἰς σύστασιν ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν λογαριασμῶν τῆς Ἐφορίας τῶν σχολῶν καὶ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Προσέθηκε δὲ καὶ ἄλλην τάξιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σχολὴν, καὶ παρήγγειλε

διδάσκαλον τῆς Τουρκικῆς τε καὶ Γαλλικῆς. Ἠγόρασε δὲ κτήμα διὰ τὰ σχολεῖα καὶ ἐκτίσε στέγαν παρὰ τῇ Σχολῇ μεγάλης χωρητικότητος. Ἐξέλεξε δ' Ἐφορίαν τῶν σχολῶν, ἐπιτροπὰς τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ, τὸ πάντων κάλλιστον, συνέστησε Παρθεναγωγεῖον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς κυρίας Β. Κ. Ἀφεντουλίδου διδασκάσης ἐπιτυχῶς καὶ ἄλλοτε.

Περὶ τὸν θεωροῦμεν νὰ ἐγκωμιάσωμεν τὴν Α. Π. διότι ἡ ἐντὸς τοσούτου μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐκτέλεσις τοσούτων ἐργασιῶν δεικνύει τὴν μεγάλην ἱκανότητα καὶ δραστηριότητά της. Εἴθε δὲ νὰ προβῇ ταχέως καὶ εἰς τὴν σύστασιν Δημογεροντίας καὶ ἐκκαθάρσιν τῶν λησμών τῶν μηκτίρειδων, καὶ καταστήσῃ εὖτω τὴν μνήμην της σεβαστῇ τοῖς Οἰνοεῦσι.

— Ἀναγινώσκομεν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 58 φύλλῳ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενου «Ἡλίου» τὰ ἀκόλουθα :

Ἐν Οἰνῇ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἐπαινετὴ ὑπάρχει ἡ φιλομουσία τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων. Ἐκτὸς τῶν διαφόρων καλῶς κατηρτισμένων ἐκπαιδευτηρίων ἐγένετο καὶ ἐξαιρετικὸν ἀναγνωστήριον ἐπιτηρούμενον ὑπὸ τριμελοῦς ἐφορείας, ἀποτελουμένης ὑπὸ τῶν κ. Θεοδώρου Προυσιέως, Γεωργίου Θωμαΐδου καὶ Σ. Χ. Πηλίδου.

— Ἐν Τραπεζοῦντι ὡσαύτως ὑπάρχουσιν ἐξαιρετὰ ἐκπαιδευτήρια ἀρρένων καὶ θηλέων, καὶ ὁμηγυρίαι τῶν σπουδαιοτέρων ἀνδρῶν. Ἐνταῦθα ἀπὸ ἐτῶν τὰ διαπιζόμενα τέκνα λαμβάνουσιν ὀνόματα πάντοτε ἀρχαῖα Ἑλληνικά.

— Ἐν Κερασσῶνι ὡσαύτως ἐπικρατεῖ ἀξιέπαινος ἀμιλλα πρὸς τὴν τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν.

ΠΟΙΗΜΑ

Ὁ Ἀποδημος.

ὦ! πόσον ἐπεθύμησα νὰ ἦμην εἰς τὸ γῶμα
 ὅπου τὸ πρῶτον ἤνοιξα τὸ παιδικόν μου ὄμμα.
 Πολυετής του στέρησις μὲ κάμνει ν' ἀτενίζω
 τὰ κάλλη του τὰ τιμαλφῇ κι' ἀρχίζω νὰ δακρύζω.

Πατρίς! γλυκεῖα ἀνάμνησις ἀπάντων σου τῶν μύρων,
 ἔτι δὲ ἀφθονώτερον τῶν παιδικῶν μ' ὀνείρων.
 Γιὰ τοῦτο καὶ ἐπιθυμῶ, ὡς πρότερον νὰ ἦμην,
 καὶ πάντοτε σ' ἀναπολῶ ἡδέως εἰς τὴν μνήμην.

Πατρίς! εἰς σὲ τὸν Ἥλιον ἔνθα τὸ πρῶτον εἶδον,
 σὺ ἦσο καὶ τὸ ἔρεισμα τῶν μόνων μου ἐλπίδων.
 Ὅθεν σὺ μόνη δύνασαι τὰ πάθη μου νὰ σβήσης,
 στοὺς λογισμούς μου βάλταμον παρηγοριᾶς νὰ χύσης.

Πατρίς! ἔνθα ἀνέπνευσα τὴν αὔραν σου παιδίον,
 καὶ τὰς ἐκτάσεις ἔτρεχα ἀνθοσκεπῶν πεδίων,
 Μαζὺ μὲ φίλους κόπτοντες δάφνας τε καὶ μυρσίνας·
 ὅλα αὐτὰ μὲ ρίπτουσιν εἰς πίκρας καὶ ὀδύνας.

Πατρίς! ἔνθα ἐβύζαξα τὸ γάλα τῆς μητρός μου
 καὶ ἐγλυκοκοιμήθηκα στοὺς κόλπους τοῦ πατρός μου.
 ὦ! ἂν μὲ ἦτο δυνατὸν στήν γῆν σ' αὐτὴν νὰ ἦμαι,
 ζῶν ὡς εἰς κοιμητήριον ἢ ἀσθενὴς νὰ κεῖμαι.

Ἔσ' εὐτυχὴς, γλυκεῖα πατρίς! ἐγὼ δ' ἄς ζῶ ἀλήτης,
 κι' ἂν νέος σὲ στερήθηκα, θὰ σὲ χαρῶ πρεσβύτης.
 Καὶ ἂν τυχὸν ὁ δυστυχὴς στὰ ξένα ἀποθάνω,
 τὸ ὄνομά σου θὰ γραφῇ στὸ μνημῆμά μου ἐπάνω.

Ἐν Κωνσταντινῇ κατ' Αὐγούστου τοῦ 1886.

Ἰωάννης Π. Μηλιόπουλος.

(Τραπεζούντιος).